

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΦΡΑΓΓΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΙΑ ΝΑΞΙΑΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ἡ διαμάχη δύο οἰκογενειῶν χωρίζει τὴ Νάξο σὲ δύο στρατόπεδα. Ὁ «πρωστάτης τοῦ λαοῦ» καὶ τὸ τραγικὸ τέλος του. «Εἰς ὄραν Ἀέε Μαρία...». Κέκχει καὶ Κορονέλλοι. Ἡ περιεργὴ ἀναφορὰ τῶν Ναξίων στὸν Ἐνετὸ Νάυαρχο καὶ ἡ περιφρονητικὴ ἀπάντησίς του. Ποιὲς ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος Κέκκης. Τὸ αἶμα τοῦ βραγκαί, ζητώντας ἐκδίκησι. Τὶ ἔδικαν τὰ παιδιά τοῦ Δολοφονηθέντος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὴν 22 Μαρτίου 1687, ἀνοίχθη τὴν Μεγάλην Τρίτην, στὴν Ἐνετοκρατούμενη Νάξο, συνέβη ἕνα δραματικώτατον γεγονός, ποὺ εἶχε τὰ αἰτιατῆρά του ἐπακόλουθα ἐπὶ ἀόληθους γενεές.

Πρώτοι κατέβησαν ἐπὶ τόπον οἱ κατοικοῦντες στὴ γειτονικὴ συνοικία Νυχθῶν καὶ βοήθησαν μισροῦτῶ ἕνα φρικώδες καὶ λυπηρῶτα θέημα: Ὁ εὐγενὴς Κωνσταντῖνος Κέκκος «ὁ πρωστάτης τοῦ λαοῦ», ὅπως τὸν ἔλεγαν, ζοῦσαν στὴ μέση τοῦ δρόμου νεκρὸς, ἀματωσαλιμένος! Τὰ γυναικίονα εἶχαν ἐκτολῆθῆ ἔτσι:

Ὁ Κωνσταντῖνος Κέκκος ἐγίνετο ἀπὸ τὸ χωριὸ Ποταμί, ὅπου εἶχε ἐπισκευθῆ τὸ κτήμα του. Ὁ θανάσιμος ἀντιπάλος του Φραγκίσκος Μπαρότης τοῦ εἶχε στήσει κωμῆν, μαζὺ μὲ δύο μαράβους του, τὸ Θωμᾶ Παπαρᾶ καὶ τὸ διαβόητο γιὰ τὰ ἐγκλήματα του Γιούργη Μελωνᾶ, ποὺ τὸν εἶχε σέπυρο στὰ κτήματά του. Ὁ Μπαρότης εἶχε πάρει μαζὺ τὸν καὶ τοὺς δύο γυναικαδέλφους τὸν Γεωργιᾶνὸ καὶ Ἰζαβέθ Κορονέλλου καὶ τοὺς ἄλλους ἰσάμην συγγενεῖς.

Ὅλοι αὐτοί, ὅσοι ἀνθρώποι, ὀλίγοι μὲν σὰν ἀσπαζοὶ, λαομύοντες ἕναν ὄμιλον! Μόλις ὁ ἀνίσχυτος Κέκκος ἐληρώθηκε ἐλευθέρως, τοῦφριξαν μὲ τσιγγάρια. Βαρῆς πληρωμένος ὁ πρωστάτης τοῦ λαοῦ ἔπεισε κατὰ ἀπὸ τ' ἄλλοῦ του, τὸ ὅποιον χλιματζιζόντας ἐντοίμιον, ἔβριγε στὰ χορῶματά... Ἀμέσις οἱ δολοφόνου ἐπὶθήξαν ἔξω ἀπὸ τὴν χωρὶφόνες τοὺς, ἐκάλωσαν τὸν Κέκκο, καὶ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, ὁ ἄγιος Μιλωνίτης, ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ στὸ κεφάλι μ' ἕνα τσιγγῆρι...

Ματαίως ὁ διστυχημένος Κέκκος ἐβόναξε ζητώντας τὸ ἔλεος τοῦς, ἀδικα ἐκαλοῦσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν βοηθήσουν. Οἱ θρησκείδες δολοφόνου ἔξακολοῦθον νὰ τὸν χτυποῦν, νὰ τὸν κλωστοπατοῦν, ἕως ὅπου τὸ ἀμόσφουτο σῶμα ἔπαυε νὰ σταγυράνη, γυμτὶ τοῦ εἶχε φάγει ἡ γῆ... Τότε οἱ δολοφόνου παρᾶτησαν τὸ πτώμα καὶ ἔβριγαν τρέχοντας...

Ἡ εἰδησις τῆς στυγροῦς δολοφονίας διεδδόθη σὰν ἀστρατὶ σὲ ὅλη τὴ Νάξο, καὶ ἔβγαλε φοβερὴ ἐντύπωσι...

Ὡς στὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἡ θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ διαμάχη περιορίζονταν μεταξὺ τῶν προζοιτών. Ὁρθοδόξων καὶ Φραγκῶν. Μετὰ τὴν δολοφονία αὐτὴ ὅμως ἡ μαγομακρία ἐγενεκεθῆ σὲ ὅλο τὸ λαὸ, σὲ ὅλες τὴς κοινότητες. Ὅλοι οἱ Ἕλληνας τοῦ νησιοῦ ἔβριγαν μίενα ἐκδικήσεως κατὰ τὸν δολοφόνον προζοιτῆ καὶ τῆς Καθολικῆς κοινότητος, τὴν ὅποιαν ἀντιπροσώπευαν. Στὴν ἀρχή, μὴ θέλοντες νὰ χειροδικήσουν, κατέβριγαν τὸν Νάυαρχο τοῦ Ἐνετικῶ Στόλου τοῦ Αἰγυπτῶ, ποὺ βοσκάτανε τότε στὸ λιμάνι τῆς Ἴου. Συνέταξαν λοιπὸν μὴ ἀναφορὰ, τὴν ὑπέγραψαν οἱ καλύτεροι, καὶ τὴν ἔστειλαν στὸ Νάυαρχο μὲ ἀντιπροσωπεῖα τοῦς. Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ εἶνε περιεργὴ τόσο γιὰ τὸ ἦθος ὅσο καὶ γιὰ τὴν γλώσσα τῆς:

Ἰδοὺ μερικὲς χαρακτηριστικὲς περικοπὲς τῆς: Ἡ μεγάλη ἀποκρία (1) τοῦ σκλήρῶν καὶ ἀπάνθρωπον φονικὸν ἢ ποῦρι (2) τοῦ μαργυρῶν ὁποῦ ἐπράξαν εἰς ἕνα στύλον τῆς πατριδος μας, πρὸς τὸν ἐδερῆτην καὶ κοινὸν γονεὶον καὶ ἀντιλήπτορα ὅλης τῆς ταπεινῆς καὶ πτωχῆς πολιτείας καὶ κοινότητος τουτουνοῦ τοῦ τόπου—φρίτουμεν νὰ ἐπιδοῦμεν τὸ ὄνομα τοῦ ἀδικαιοκτομῆνον Κέκκου—αὐτὸ μᾶς παρακαλῶν ὅτι, ὄχι μόνον μὲ γραφῆς, σούπλικες (3) καὶ μὲ ὅσα ἄλλα ἀρεμῶδια τυχεῖται, νὰ ζητοῦμεν ἐκδίκησιν τοῦ αἱματος του, ἀλλὰ ἂν ἦταν βο-

λετὸν καὶ σωματικῶς νὰ ἐτρέφωμεν ὅλοι νὰ προσλαθῶσιμεν καὶ νὰ ζητήσομεν δικαιοσύνην διὰ τέτοιον ἀνυπόκριτον κακομα: μάλιστα τὸ περισσώτερον φρονικόμεν ὅτι ἂν ἡ δικαιοσύνη δὲν προφθάσῃ τὸ συντριμῶτερον νὰ βάλῃ τὸ δικαιοτάτον τῆς χέρι, χεῖρα νὰ ἐγείρουν φονικά, ταραχαῖς καὶ ἄλλα παρόμοια, κ.τ.λ., κ.τ.λ.

Καὶ ἀκολούθῃ μαζοῦ ἡ σειρά τῶν ἀναγραφῶν. Ὑπογράφει ὁ Οἰκονόμος Παροναξίας Τριβιζᾶς, ὁ Σακελλάριος Ναξίας Ἀμῆης, ὁ Πρωτοπαπᾶς, ὁλοῦ ὁ Κλήρος, οἱ ἀντιπροσώποι τοῦν συντεγγνῶν, οἱ νυκοκτοῦν καὶ ὅλοι ὁ λαὸς.

Ὁ Ἐνετὸς Νάυαρχος εἶδεξε σχετικῶς μεγάλη ἀδιαφορία. Ἀφοῦ ἄκουσε ἀπὸ τὸ διεγμῆμα τὸν τὴν μετάφρασι τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ναξίων, ἐσήκωσε τοὺς ὄμους καὶ εἶπε:

«Ἄς βρῶμεν τὰ μάτια τοῦς... Ἐγὼ δὲν ἀνακατέομαι στοὺς καυκάδες τοῦς».

Ὅταν τὰ παιδιά τοῦ Κέκκου εἶδαν ὅτι δὲν ὑπῆρχε δικαιοσύνη, ἀπεγράφαν νὰ ἐκδικηθοῦν μὲ ἄλλον τρόπο τὸ αἷμα τοῦ πατέρα τοῦς. Ἐπεριεργαῖον ὅμως τὴν κατάλληλὴν ευκαιρία. Στὸ μεταξὺ, γιὰ νὰ διατηρήσουν ζωντανὴν ἀνάμνησι στὸ Νάξιζο λαὸ τὴν ἀνάμνησι τῆς τραγωδίας, ἐστῆσαν στήλῃ στὴ θεὰ ὄσον ἔπεσε ὁ πατέρας τοῦς ἐπὶ τὸ ν τ ὀ ν ἔ λ ε ρ ὀ θ ρ ἔ ο ἰ ὄ ν τ ὀ ὄ Ν α ξ ι α ρ ὀ ὄ λ α ρ ὀ θ ρ καὶ ἀνάβαν ἐκεῖ νύχτα-μέρα ἕνα καντήλι.

Ἐπέγραψαν δύο ἔτη καὶ μερικὸ μῆνες, Ἡ ταν ἡ 24 Ἰουλίου 1689.

Κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ Χρονιστὸς Κορονέλλος—παιθετὸς τοῦ Φραγκίσκου Μπαρότη καὶ πρόξενος τῆς Γαλλίας στὴ Νάξο, ὁ ὅποιος ἐθεοοῖτο διοργανωτῆς τῆς δολοφονίας—ἐτοιμάστηκε νὰ πάη στὸ χωριὸ Καλδερῶν, ὅπου εἶχε στὴ θεὰ Σιδερόστρατα ἀμπελιὰ καὶ ἐλαιῶνες. Γιὰ καθεῖ ἐνδεχόμενον, ἔληρε μαζὺ τὸν καὶ δύο ἀνθρώπους του.

Οἱ γιοὶ τοῦ Κέκκου ἐλητροφορήθησαν ἐγκαίρως τὴ σχεδικοῦμένη ἐκδίκησι τοῦ μισροῦ τοῦν Κορονέλλου. Ὅταν δὴ ἔβριγαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, βῆσαν στὸ χεῖρ του. Ἡ εὐκαιρία δὲν ἔφραξε νὰ χαθῆ, καὶ ἐδοκίμησαν τοῖα ἀπὸ τ' ἀποφασισμένα στὴ νύχτῃ τοῦ πατέρα τοῦς π α λ λ η κ α ὄ ρ ι α. Ἡ σινομοῖα καταρτίστηκε τὴν ἴδιαν νύχτῃ. Ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς γιοὺς εἶπε:

—Παιδιά, τὸ αἷμα τοῦ Κωνσταντῖνου Κέκκου ζητᾷ ἐκδίκησι!... Κοίτεται στὸ χῶμα ἄνωτος καὶ καρτερεῖ... Ἡ δουλειὰ αὐτὴ ποῖται νὰ λάβῃ τέλος!...

Καὶ τοὺς διηγῆθηκε ὅσα ἤξερε. Ἀματωμένοι κατὰ οἱ πέπτε Ναξιώτες, ἐβόησαν ἀπὸ τὴν πόλιν, ἐπρωτάτησαν πολλὴ ὄμι, καὶ ἔβριγαν τὸ καρτερεῖ τοῦς ἕνα στυλὸν, κοντὸ ἕνα ὄμιον.

Τὶ ἔβριγαν παρακάτω, μᾶς τὸ λέει ἕνα παλιὸ Ναξιζοῦ ἔγγραφο, ποὺ συνετάχθη στὰ 1700.

Ἐπὶ τὴ βάσει τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ δὴ συνεχίσουμε στὸ προεγγεῖ τὴν ἐξιστόρησι τῆς Ναξιακῆς αὐτῆς τραγωδίας:

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΓΑΛΛΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΩΝΤΟΣ

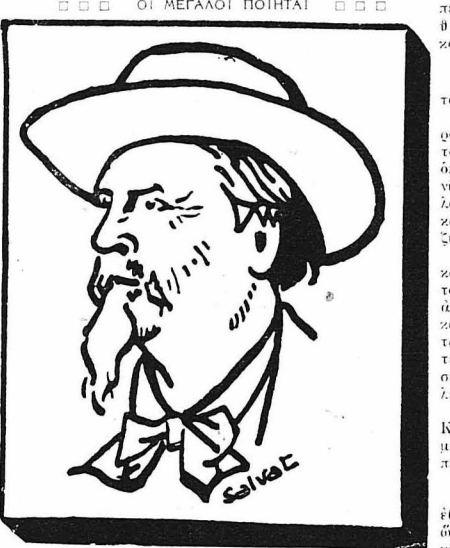
Μιὰ μέρα παρουσιάστηκε στὸ Ναπολέοντα ὁ στρατηγὸς Ράλλι καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ ὑπογράψῃ τὸν προδισμῶν δύο ἀξιωματικῶν.

Ὁ Ναπολέον ὅμως ἔβριγε νύχτῃ τὰ νεῦρα τοῦ ἐκείνη τὴ στιγμή καὶ δὲν ἐδέχτηκε νὰ ἐγκρίνη τὴν πρότασι τοῦ στρατηγῶ του.

—Λὲν ὑπογράφο πᾶν προδισμῶν, φώναξε. Οἱ σημερινοὶ ἀξιωματικοὶ εἶνε ἀνυπόμονοι. Στὴν ἐποχὴ τῆς δικῆς μας δὲν παίρνονταν ἔτσι εἴκολε τὰ γαλόνια. Ἐγὼ ἔμεινα ἐπὶ πολλὰ χρόνια ὑπολόγοις...

—Ἰσως, Μεγαλειότηε, ἀπάντησε ὁ Ράλλι, ἀλλὰ αὐτὸ τότε κερδίσατε πολὺ γρήγορα τὸ χαμένο κερδι...

Ἡ ἐξιστόρησι αὐτὴ ἀπάντησι τοῦ στρατηγῶ ἰκανοποίησε τόσο πολὺ τὸν Ναπολέοντα, ὥστε ὑπέγραψε ἀμέσως τὴν προαγωγὴ τῶν δύο τυχερῶν ἀξιωματικῶν.

Ὁ περιφρομὸς Προσηγγιανὸς ποιητῆς Μισοράλ, τὸ ὅποιον ἐορτάζεται στὴ Γαλλία ἡ 100ετηρίδα.

(1) τόλμημα. (2) μᾶλλον. (3) ἱκεσιές.

